

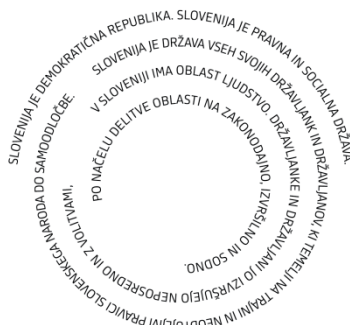
REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Raziskovalno-dokumentacijski sektor

Nekatere vsebine, ki jih ureja Zakon o orožju

Primerjalni pregled (PP)

Avtor: Janez Blažič

Št. naročila: 11/2020

Datum in kraj: Ljubljana, 13. 3. 2020

Kontakt:

Raziskovalno-dokumentacijski sektor:
mag. Tatjana Krašovec, vodja, tatjana.krasovec@dz-rs.si

Raziskovalni oddelek:
mag. Igor Zobavnik, vodja, igor.zobavnik@dz-rs.si

Gradivo ne predstavlja uradnega mnenja Državnega zbora!

I UVOD

Zakon o orožju (ZOro-1) ureja pravice in obveznosti posameznikov, pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov v zvezi z orožjem z namenom varovanja življenja, zdravja in varnosti ljudi ter javnega reda. Določa pa tudi nabavo, posest, prenos in promet z orožjem med državami članicami Evropske unije v skladu z Direktivo 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja z dne 18. junija 1991 (v nadaljevanju: Direktiva).

Trenutno je v drugi obravnavi v Državnem zboru predlog novele ZOro-1. Razlog za obravnavanje novele je predvsem sprejetje Direktive (EU) 2017/853 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o spremembi omenjene Direktive Sveta 91/477/EGS, katere cilj je vzpostavljanje ravnovesja med obveznostjo zagotavljanja določenega prostega pretoka nekaterih vrst strelnega orožja na območju Evropske unije na eni strani in potrebo po nadzoru tega prostega pretoka z določenimi varnostnimi zagotovili, prilagojenimi navedeni vrsti proizvodov na drugi strani. Med drugim je v njej pri razvrstitvi orožja v kategorijo A, kamor sodi orožje, ki je prepovedano za civilno uporabo, dodano nevarno polavtomatsko orožje z nabojniki za več kot 20 nabojev (kratkocevno orožje) oziroma več kot deset nabojev (dolgocevno orožje),¹ pristojni državni organi pa lahko v izjemnih primerih izdajo dovoljenje za uporabo ali hrambo orožja iz kategorije A tudi drugim osebam in ustanovam (npr. športni strelci), ob upoštevanju posebnih pogojev hrambe in varovanja orožja ter kadar to ni v nasprotju z javno varnostjo ali javnim redom (povzeto po predlogu novele ZOro-1).

V tej nalogi smo se na željo naročnika osredotočili na nekatere vsebine, ki jih ureja slovenski Zakon o orožju, ter prikazali dosegljive podobne vsebine v Avstriji, na Hrvaškem, v Italiji, Nemčiji, na Portugalskem ter v Romuniji. V skladu z naročilom smo se omejili na način implementacije navedene Direktive (EU) 2017/853 v posameznih državah, prikazali smo, če in kdaj je posameznik v teh šestih državah upravičen do nabave orožja, kot to pri nas predvideva predlagani novi 17.a člen (upravičen razlog za izdajo orožne listine iz kategorije A iz razloga športa), skušali smo ugotoviti, ali države dovoljujejo uporabo moderatorjev zvoka oz. dušilcev in ali lahko mentor da orožje v uporabo svojemu učencu, ki še nima orožne listine, pripravili pa smo tudi pregled o spremembah dovoljenja za največje dovoljeno število nabojev v nabojniku za orožje v okviru kategorije A v navedenih državah. Informacije za pripravo besedila naloge smo pridobili na svetovnem spletu, pri čemer smo uporabili zakonodajne in druge relevantne spletne strani v prikazanih državah.

II PRIMERJAVA NEKATERIH VSEBIN, KI JIH V SLOVENIJI UREJA ZAKON O OROŽJU, Z UREDITVAMI V IZBRANIH DRŽAVAH ČLANICAH EU

2.1 Način implementacije Direktive (EU) 2017/853

Glede implementacije Direktive (EU) 2017/853 v Republiki Sloveniji je v predlogu novele ZOro-1 podrobneje predstavljeno, kakšne spremembe se predvidevajo glede na obstoječe stanje. Kdaj natančno bo novela sprejeta in s tem navedena direktiva implementirana, pa ni mogoče zanesljivo napovedati.

¹ V tem besedilu se uporabljata izraza dolgocevno orožje in dolgo orožje, kar pa je enako; gre za orožje, pri katerem je cev daljša od 30 centimetrov ali njegova skupna dolžina presega 60 centimetrov (4. člen ZOro-1). Enako velja za kratkocevno oz. kratko orožje, ki je pač krajše od navedenih dolžin.

Aktualno stanje glede implementacije Direktive (EU) 2017/853 v državah članicah EU je sicer prikazano na spletni strani EUR-Lex,² kjer so navedeni tudi posamezni pravni akti, ki so v posamezni državi povezani s tem postopkom.

2.1.1 Avstrija

Avstrija je implementirala Direktivo (EU) 2017/853 dne 22. 12. 2018. Na ta datum je bila v avstrijskem uradnem listu (BGBl) objavljena novela³ Zakona o orožju (WaffG).⁴ Na zgoraj navedeni spletni strani EUR-Lex je v zvezi implementacijo navedena tudi uredba iz leta 2019, s katero sta bili novelirani dve uredbi o izvajanju navedenega zakona.⁵

2.1.2 Hrvaška

V tej državi je bila Direktiva (EU) 2017/853 implementirana s sprejetjem Zakona o nabavi in posedovanju orožja državljanov,⁶ ki je začel veljati dne 1. 11. 2018.

2.1.3 Italija

Direktiva (EU) 2017/853 je bila implementirana z Zakonsko uredbo št. 104 z dne 10. avgusta 2018,⁷ ki je stopila v veljavo 14. 9. 2018. Navedena zakonska uredba je spremenila in dopolnila določbe skupaj devetih predpisov, od katerih je najstarejše in najpomembnejše Enotno besedilo zakonov o javni varnosti, odobreno s Kraljevo uredbo št. 773 z dne 18. junija 1931 (TULPS).⁸

2.1.4 Nemčija

V Nemčiji je bila Direktiva (EU) 2017/853 implementirana prav pred kratkim. Zakon o orožju (WaffG)⁹ je bil noveliran s Tretjim zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (*Drittes Waffenrechtsänderungsgesetz - 3. WaffRÄndG*). Novela je stopila v veljavo 20. februarja 2020.

² Dokument 32017L0853. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/NIM/?uri=CELEX%3A32017L0853>.

³ *Änderung des Waffengesetzes 1996*; BGBl. I Nr. 97/2018. Novela je dostopna na spletni strani https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2018_I_97/BGBLA_2018_I_97.html.

⁴ *Waffengesetz 1996 – WaffG*. Dostopen je na spletni strani <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10006016>.

⁵ *Verordnung des Bundesministers für Inneres, mit der die 1. Waffengesetz-Durchführungsverordnung und die 2. Waffengesetz-Durchführungsverordnung geändert werden*; BGBl. II Nr. 294/2019.

⁶ *Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 94/2018)*. Dostopen je na spletni strani <https://www.zakon.hr/z/1161/Zakon-o-nabavi-i-posjedovanju-oru%C5%BEja-gra%C4%91ana>.

⁷ *Decreto legislativo 10 agosto 2018, n. 104; Attuazione della direttiva (UE) 2017/853 del Parlamento europeo e del Consiglio, del 17 maggio 2017, che modifica la direttiva 91/477/CEE del Consiglio, relativa al controllo dell'acquisizione e della detenzione di armi*. Dostopno prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

⁸ *Testo unico delle leggi di pubblica sicurezza approvato con Regio decreto 18 giugno 1931, n. 773*. Dostopno prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

⁹ *Waffengesetz (WaffG)*. Dostopen je na spletni strani http://www.gesetze-im-internet.de/waffg_2002/WaffG.pdf. V času izdelave tega besedila še ni bil dostopen čistopis zakona, zato smo podatke pridobili iz objave 3. WaffRÄndG v nemškem uradnem listu na spletni strani https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav#_bgbl_%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl120s0166.pdf%27%5D_1582893880317.

2.1.5 Portugalska

Na Portugalskem so Direktivo (EU) 2017/853 implementirali v letu 2019 z novelo zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva, z istim aktom pa sta bila novelirana še dva predpisa s področja delovanja občinske policije oz. mestnega redarstva.¹⁰ Novela je začela veljati 180 dni po objavi v uradnem listu (*Diário da República*), torej 24. januarja 2020.

2.1.6 Romunija

Direktiva (EU) 2017/853 je bila v Romuniji implementirana s sprejetjem Zakona št. 196 z dne 31. oktobra 2019 o spremembah in dopolnitvah Zakona št. 295/2004 o režimu orožja in streliva.¹¹ Zakon je začel veljati takoj po objavi 1. novembra 2019 v uradnem listu (*Monitorul Oficial*).

2.2 Upravičen razlog za izdajo orožne listine iz razloga športa

Predlog novele ZOro-1 vsebuje nov 17.a člen, s katerim se v skladu s 6. točko 6. člena Direktive določa upravičen razlog za izdajo orožne listine športnim strelcem za orožje iz 6.a in 7. točke kategorije A, v katero je sicer uvrščeno prepovedano orožje. V skladu s predlogom novega 3. člena zakona gre pri navedenih dveh točkah za avtomatsko strelno orožje, ki je bilo predelano v polavtomatsko strelno orožje (6.a točka) oziroma za polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja (7. točka). V okviru 7. točke se sicer nahajata še dve podtočki, in sicer 7.a (kratkocevno strelno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja z integralnim nabojnikom za več kot 20 nabojev ali se vanj vstavi menjalni nabojnik ali drug vir nabojev za več kot 20 nabojev), ter 7b (dolgocevno strelno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja z integralnim nabojnikom za več kot deset nabojev ali se vanj vstavi menjalni nabojnik ali drug vir nabojev za več kot deset nabojev).

Kot upravičen razlog za izdajo orožne listine se šteje, če športni strellec predloži dokazilo, da je član strelske športne organizacije, ki je članica nacionalne panožne športne zveze v skladu z zakonom, ki ureja področje športa, ali mednarodno in uradno priznane strelske športne zveze, da je v njej vsaj 12 mesecev pred vložitvijo vloge vključen v proces športne vadbe in da aktivno vadi za tekmovanja ali tekmuje na strelskih tekmovanjih, na katerih se uporablja to orožje. Pogoj je tudi, da so strelska tekmovanja priznana s strani nacionalne panožne športne zveze ali mednarodno in uradno priznane strelske športne zveze, to orožje pa izpolnjuje pogoje, določene za strelsko disciplino, ki jo priznava mednarodno in uradno

¹⁰ Lei n.º 5/2006 - Diário da República n.º 39/2006, Série I-A de 2006-02-23; Regime jurídico das armas e suas munições. Dostopen je na spletni strani https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada/-/lc/57453375/202002211032/57453560/exportPdf/normal/1/cacheLevelPage?LegislacaoConsolidada_WAR_drefrontofficeportlet_rp=diploma.

Novela pa ima naslednji naziv: Lei n.º 50/2019 de 24 de julho; Sexta alteração à Lei n.º 5/2006, de 23 de fevereiro, que aprova o regime jurídico das armas e suas munições, transpondo a Diretiva (UE) 2017/853 do Parlamento Europeu e do Conselho, de 17 de maio de 2017, primeira alteração à Lei n.º 19/2004, de 20 de maio, sobre a revisão da lei quadro que define o regime e forma de criação das polícias municipais, e primeira alteração ao Decreto -Lei n.º 239/2009, de 16 de setembro, que estabelece os direitos e os deveres dos agentes de polícia municipal. Dostopna je na spletni strani: <https://dre.pt/application/file/a/123437134>.

¹¹ Lege nr. 196 din 31 octombrie 2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor. Dostopen je na spletni strani <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/219433>. Zakon št. 295/2004 o režimu orožja in streliva pa je v ažurirani verziji dostopen na spletni strani <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/219212>.

priznana strelska športna zveza. Posamezniku se iz razloga športa za nabavljeno orožje lahko izda orožni list, če predloži dokazilo, da tekmuje s tem orožjem v uradnem tekmovalnem sistemu v skladu z zakonom, ki ureja področje športa. Posamezniku, ki ne tekmuje v uradnem tekmovalnem sistemu, pa se za orožje iz tega člena izda dovoljenje za posest orožja (povzeto po predlogu novele ZOro-1).

2.2.1 Avstrija

V noveli Zakona o orožju je bil dodan nov 11.b člen, ki govori o športnem streljanju. Med drugim ta člen določa, da mora biti športni strellec redni član strelskega športnega društva, katerega pristojni organ lahko potrdi, da se redno ukvarja s strelskim športom ali redno nastopa na strelskih tekmovanjih. V skladu z Zakonom o društvih (*Vereinsgesetz 2002 – VerG*) gre za strelsko športno društvo, če je vključeno v strelsko združenje na nivoju zvezne dežele, v kateri ima sedež, ali pa ima najmanj 35 rednih članov, ki redno (vsaj enkrat letno) sodelujejo na državnih strelskih tekmovanjih (ki obsegajo vsaj 5 zveznih dežel) oziroma na mednarodnih strelskih tekmovanjih. Šteje se, da se športni strellec redno ukvarja s strelskim športom, če kot član strelskega društva izvaja streljanje najmanj 12 mesecev povprečno vsaj enkrat mesečno. Poleg tega se šteje, da športni strellec redno nastopa na strelskih tekmovanjih, če je v zadnjih 12 mesecih na takih tekmovanjih nastopil vsaj trikrat. Navedeni člen še določa, da se športno streljanje lahko izvaja z enim izmed orožij iz kategorije A (prepovedano orožje, določeno v 17. členu WaffG) samo v primeru, če avstrijsko društvo za športno streljanje, ki je vključeno v ustrezno mednarodno organizacijo, potrdi, da je to orožje potrebno za izvajanje priznane discipline strelskega športa.

Prepovedano orožje (več o njem v nadaljevanju) je naštetu v 17. členu WaffG, tretji odstavek tega člena pa določa, da lahko pristojni urad dovoli izjeme glede pridobivanja orožja iz tega člena. To se lahko zgodi v primeru, če prosilec izpolnjuje vse tri naslednje pogoje:

- je zanesljiva oseba;
- je dopolnil 21 let starosti;
- izkaže pretežno upravičen interes za nakup, uvoz, posedovanje in nošenje orožja iz tega člena.

Če ima prosilec veljavni pravni naslov za posedovanje strelnega orožja iz kategorije B (orožje, ki ni prepovedano posameznikom), se mu lahko na posebno zahtevo zaradi ukvarjanja s strelskim športom dovoli izjema glede nakupa, posedovanja in pod določenimi pogoji tudi nošenja orožja iz 7. in 8. točke prvega odstavka 17. člena WaffG, ki našteva prepovedano orožje iz kategorije A. Gre za:

- polavtomatsko kratkocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 20 nabojev (7. točka), ter za
- polavtomatsko dolgocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 10 nabojev (8. točka).

Dovoljenje v zvezi z orožjem iz kategorije A je lahko časovno omejeno in vezano na določene pogoje. Dovoljenje za posest se poda z izdajo karte za posest orožja (*Waffenbesitzkarte*), dovoljenje za nošenje orožja pa z izdajo orožnega lista (*Waffenpass*). Za nakup, posest in nošenje nabojnikov za zgoraj navedeno orožje iz kategorije A ni potrebno posebno dovoljenje.

2.2.2 Hrvaška

Po pregledu Zakona o nabavi in posedovanju orožja nismo zasledili nobene določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za orožje iz kategorije A, tudi če bi za to obstajal upravičen razlog. Ravno tako pa iz predloga novele slovenskega ZOro-1 izhaja, da na Hrvaškem športni strelci ne morejo nabaviti orožja iz kategorije A.

2.2.3 Italija

V prehodnih in končnih določbah omenjene zakonske uredbe iz leta 2018 (12. člen) je med drugim v četrtem odstavku določeno, da je od dneva, ko stopi v veljavo (torej od 14. 9. 2018) dovoljena nabava in posedovanje orožja iz točk 6 in 7 Priloge 1 Direktive športnim strelcem, včlanjenim v strelske športne zveze, priznane s strani italijanskega olimpijskega komiteja, nadalje strelcem, včlanjenim v strelske športne zveze drugih držav članic EU, članom državne zveze za streljanje v tarčo ter članom amaterskih združenj za streljanje v tarčo, ki so včlanjena v italijanski olimpijski komite.

Športni strelci lahko torej nabavljajo ali posedujejo naslednje orožje v skladu z Direktivo:

- avtomatsko strelno orožje, ki je bilo predelano v polavtomatsko strelno orožje (6 točka Priloge 1 Direktive) in
- kratkocevno polavtomatsko strelno orožje s centralno udarno iglo, ki omogoča izstrelitev več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja, če je del tega strelnega orožja naprava za polnjenje ali se vanj vstavi snemljiva tovrstna naprava s prostorom za več kot 20 nabojev oziroma dolgocevno polavtomatsko strelno orožje s centralno udarno iglo, ki omogoča izstrelitev več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja, če je del tega strelnega orožja naprava za polnjenje ali se vanj vstavi snemljiva tovrstna naprava s prostorom za več kot 10 nabojev (7 točka Priloge 1 Direktive).

Poleg tega lahko športni strelci nabavljajo in posedujejo tudi nabojnike za večjo količino nabojev, kot je opisano zgoraj.

2.2.4 Nemčija

Novela WaffG sicer vsebuje nekatere spremembe 14. člena tega zakona, ki govori o nabavi in posesti strelnega orožja in streliva športnih strelcev, vendar po naši oceni med temi spremembami ni nobene take, ki bi jim po novem omogočala tudi nabavo in posest prepovedanega orožja iz kategorije A iz razloga športa.

2.2.5 Portugalska

Novela Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva v petem odstavku 4. člena določa, da se športnim strelcem lahko dovoli nabava, posedovanje, uporaba in nošenje orožja ter dodatkov k orožju, pri čemer gre za prepovedano orožje kategorije A iz drugega odstavka 3. člena zakona, in sicer se to dovoljenje nanaša na naslednje točke:

- ad) nabojniki, ki se lahko pritrdijo na polavtomatsko ali repetirno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki lahko vsebujejo več kot 20 nabojev (kratko orožje) oziroma več kot 10 nabojev (dolgo orožje);
- af) kratko polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki ima videz avtomatskega strelnega orožja;
- ag) kratko polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja, iz katerega se lahko izstrelijo več kot 21 nabojev brez polnjenja, ki ima vgrajen nabojnik z več kot 20 nabojev, ali pa se nanj lahko namesti snemljiv nabojnik s prav takim številom nabojev;
- ah) dolgo polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja, iz katerega se lahko izstrelijo več kot 11 nabojev brez polnjenja, ki ima vgrajen nabojnik z več kot 10 nabojev, ali pa se nanj lahko namesti snemljiv nabojnik s prav takim številom nabojev;
- ai) dolgocevno strelno orožje, ki se lahko z zložljivim ali teleskopskim kopitom ali kopitom, ki se lahko sname brez uporabe orodja, skrajša na manj kot 60 centimetrov skupne dolžine, ne da bi izgubilo funkcionalnost.

Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati športni strelci, pa podrobno določa Zakon 42/2006.¹² Med drugim so v tem zakonu določeni pogoji glede obveznega članstva v strelskih organizacijah, priznanih s strani portugalskega olimpijskega komiteja, glede obvezne udeležbe na strelskih tekmovanjih itd.

2.2.6 Romunija

Po pregledu vsebine Zakona št. 196 z dne 31. oktobra 2019 o spremembah in dopolnitvah Zakona št. 295/2004 o režimu orožja in streliva ni bilo mogoče najti nobene določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za katerokoli orožje iz kategorije A v primeru upravičenega razloga.

2.3 Uporaba moderatorjev zvoka oz. dušilcev

Slovenski ZOro-1 v 4. členu (opredelitev izrazov) v okviru 24. točke mdr. navaja, da med posebno opremo za orožje vseh kategorij spadajo naprave za dušitev zvoka, cevi z zunanjim navojem na ustju cevi ali drugimi nastavki, namenjenimi izključno namestitvi dušilca ali vojaške opreme itd. Že obstoječi zakon v 3. členu med prepovedano orožje v kategoriji A uvršča posebno opremo za orožje, predlog novele pa v to kategorijo uvršča posebno opremo za orožje in tudi orožje, na katerem je ta oprema oziroma je njegov sestavni del. Dušilci zvoka so pri nas torej prepovedani, s čemer se mdr. strinja tudi policija. Obstajajo pa nekateri predlogi za to, da bi se uporaba dušilcev dovolila, predvsem zaradi zaščite sluha (delno povzeto po predlogu novele ZOro-1).

2.3.1 Avstrija

V tej državi je uporaba dušilcev zvoka (*Schalldämpfer*) na strelnem orožju načeloma prepovedana. V 5. točki prvega odstavka 17. člena WaffG je namreč določeno, da je prepovedana nabava, uvoz, posedovanje, prepuščanje drugim osebam in nošenje strelnega orožja, ki je opremljeno z napravo za dušenje zvoka, pri čemer se prepoved nanaša tudi na samo tovrstno napravo.

V odstavku 3.a navedenega člena pa je določeno, da lahko pristojni urad na zahtevo delodajalca, ki predloži dokazilo o tem, da delojemalci pretežni del delovnega časa izvajajo odstrel divjačine in škodljivcev, pri čemer je uporaba dušilcev zvoka za strelno orožje kategorije C namenjena zaščiti zdravja delojemalcev v okviru opravljanja njihovega poklica v skladu z delovnopravno zakonodajo, dovoli izjeme od prepovedi nabave in posedovanja določenega števila dušilcev zvoka. To dovoljenje je lahko časovno omejeno in vezano na določene pogoje. Za posest in nošenje samih dušilcev zvoka za strelno orožje kategorij C in D delojemalci pri izvajanju lova v okviru delovnega razmerja ne potrebujejo posebnega dovoljenja.

Odstavek 3b navedenega člena tudi določa, da je imetnik veljavne lovske izkaznice (*Jagdkarte*) izvzet iz prepovedi nabave, uvoza, posedovanja, prepuščanja drugim osebam in nošenja dušilcev zvoka, če redno izvaja lov. Dušilce zvoka je treba hraniti enako kot strelno orožje. Če je imetniku lovske izkaznice le-ta odvzeta ali če preneha njena veljavnost, mora dušilec v šestih mesecih predati osebi, ki je upravičena do njegove uporabe. Do preteka tega časa je uporaba dušilca še naprej dovoljena. Če pristojni urad na podlagi določenih dejstev ugotovi, da obstaja podlaga za domnevo, da lovec dejansko lova ne izvaja oziroma ga ne more izvajati, to ugotovi s posebnim aktom.

¹² *Lei n.o 42/2006 de 25 de Agosto Estabelece o regime especial de aquisição, detenção, uso e porte de armas de fogo e suas munições e acessórios destinadas a práticas desportivas e de colecionismo histórico-cultural.* Dostopen je na spletni strani <https://dre.pt/application/conteudo/540663>.

2.3.2 Hrvaška

Dušilci zvoka (*prigušivači*) na strelnem orožju so na Hrvaškem prepovedani. V 12. točki prvega odstavka 7. člena Zakona o nabavi in posedovanju orožja je določeno, da so prepovedane vse vrste orožja z vgrajenimi dušilci zvoka, pa tudi sami dušilci zvoka, ki so namenjeni za uporabo na orožju. Enako velja za sestavne dele dušilcev.

2.3.3 Italija

Zakon iz leta 1975, ki ureja nadzor nad orožjem, strelivom in eksplozivnimi sredstvi,¹³ v 2. členu poleg ostalega določa, da je prepovedano izdelovanje, uvažanje in prodaja vseh naprav, ki so izdelane ali preurejene za zadušitev zvoka, ki nastane pri streljanju. Gre torej za dušilce (*silenziatori*).

Velja pa pravilo, da se lahko dušilci, ki so jih imeli lastniki v posesti do 4. novembra 2013, ko je bila sprejeta zakonska uredba v zvezi z evropsko orožno zakonodajo,¹⁴ s katero je bila določena prepoved za dušilce, še naprej posedujejo, uporabljajo ter prenašajo med posamezniki (Wikipedia, Silenziatore (armi)).

2.3.4 Nemčija

V noveliranem devetem odstavku 13. člena WaffG je določeno, da je uporaba dušilcev zvoka dovoljena izključno skupaj z orožjem, ki je namenjeno za lov in mora biti dolgocevnno ter s centralnim vžigom naboja. Uporaba je dovoljena le v okviru samega lova ali vadbenega streljanja.

2.3.5 Portugalska

Osnovni Zakon iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva med definicijami v 2. členu opredeljuje dušilec zvoka (*silenciador*) kot napravo, ki se namesti na ustju cevi z namenom odprave ali zmanjšanja zvoka, ki nastane pri streljanju. V 3. členu se med prepovedanim orožjem kategorije A nahajajo tudi vsi dušilci zvoka. Novela Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva pa dopolnjuje opredelitev prepovedanega orožja oziroma naprave, in sicer določa, da so prepovedani dušilci in moderatorji zvoka, ki niso homologirani ali pa zadušijo več kot 50 dB zvoka. Prepoved dušilcev torej ni več popolna.

2.3.6 Romunija

Zakon št. 295/2004 o režimu orožja in streliva v 5. členu določa, da je fizičnim in pravnim osebam prepovedana nabava, hranjenje, uporaba, uvoz ipd. določenih vrst orožja in opreme, ki spada med vojaško in sorodno orožje ter opremo. Med drugim to velja tudi za naprave, zasnovane ali prirejene za zmanjšanje jakosti zvoka, ki ga povzroči streljanje (točka c) drugega odstavka 5. člena). Tretji odstavek istega člena določa, da omejitev ne velja za javne ustanove na področjih obrambe, javnega reda in nacionalne varnosti.

¹³ Legge 18 aprile 1975, n. 110; Norme integrative della disciplina vigente per il controllo delle armi, delle munizioni e degli esplosivi. Dostopen je prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

¹⁴ Deceto legislativo 29 settembre 2013, n. 121; Disposizioni integrative e correttive del decreto legislativo 26 ottobre 2010, n. 204, concernente l'attuazione della direttiva 2008/51/CE, che modifica la direttiva 91/477/CEE relativa al controllo dell'acquisizione e della detenzione di armi. Dostopna je prek spletne strani <https://www.normattiva.it>.

2.4 Spreminjanje pravil glede maksimalnega števila nabojev v nabojniku

Predlog novele ZOro-1 vsebuje v okviru prepovedanega orožja (kategorija A, predlagani novi 3. člen) pod točko 7.a kratkocevno strelno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja z integralnim nabojnikom za več kot 20 nabojev ali se vanj vstavi menjalni nabojnik ali drug vir nabojev za več kot 20 nabojev; pod točko 7.b pa je navedeno dolgocevno strelno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja z integralnim nabojnikom za več kot deset nabojev ali se vanj vstavi menjalni nabojnik ali drug vir nabojev za več kot deset nabojev. Tudi v tem pogledu novela sledi Direktivi (EU) 2017/853 (17. člen navedene direktive, sprememba priloge I) (delno povzeto po predlogu novele ZOro-1). Obstoječi ZOro-1 za orožje v okviru kategorije A ne vsebuje pravil glede števila nabojev v nabojniku.

S tem v zvezi je treba omeniti še novi odstavek 4a. 7. člena Direktive, ki določa, da se države članice lahko odločijo, da potrdijo, obnovijo ali podaljšajo dovoljenja, izdana za polavtomatsko orožje, razvrščeno v točko 6, 7 ali 8 razreda A, za strelno orožje, ki je bilo razvrščeno v razred B in zakonito nabavljeno in registrirano pred 13. junijem 2017, če so izpolnjeni drugi pogoji.

Predlog novele ZOro-1 v prehodnih določbah (46. člen) predvideva, da morajo imetniki orožnih listin, izdanih za polavtomatsko orožje, ki je v skladu s spremenjenim 3. členom zakona razvrščeno mdr. v 7. (število nabojev v nabojniku) točko kategorije A in je bilo pred uveljavitvijo tega zakona razvrščeno v kategorijo B, pri pristojnem organu vložiti vlogo za razvrstitev orožja v kategorije v skladu s spremenjenim 3. členom zakona pred (med drugim) njegovim prenašanjem, nošenjem ali uporabo, v vsakem primeru pa v treh letih od uveljavitve tega zakona ali v treh letih od uveljavitve tega zakona zaprositi za izdajo dovoljenja za zbiranje orožja ali orožje odsvojiti ali pridobiti potrdilo o onesposobitvi orožja. Če je bil vpis tega orožja v orožne listine opravljen pred 13. junijem 2017 ali če imetnik izpolnjuje pogoje iz 17.a člena zakona (športni strelci, glej zgoraj), se vlogi za razvrstitev orožja v skladu s spremenjenim 3. členom zakona ugotovi, pristojni organ pa v orožno listino in v evidence vpiše spremembo kategorije. Če orožje iz tega člena ni razvrščeno v skladu s spremenjenim 3. členom zakona in imetniku zanj ni bilo izdano dovoljenje za zbiranje orožja oziroma imetnik tega orožja ni odsvojil ali zanj pridobil potrdila o onesposobitvi orožja, se mu orožje in orožna listino odvzameta.

2.4.1 Avstrija

Do sprejetja novele WaffG konec leta 2018 določba njegovega 17. člena (kategorija A, prepovedano orožje) ni vsebovala pravil glede števila nabojev v nabojniku. Z novelo pa je bilo v prvem odstavku tega člena obstoječim šestim dodanih pet novih točk, od katerih so za to besedilo pomembne točke 7–10.

V prvem odstavku 17. člena WaffG je tako poleg ostalega določeno, da prepoved nabave, uvoza, posedovanja, prepuščanja drugim osebam in nošenja velja za:

- polavtomatsko kratkocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 20 nabojev (7. točka);
- polavtomatsko dolgocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 10 nabojev (8. točka);
- nabojnike za polavtomatsko kratkocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki lahko sprejmejo več kot 20 nabojev (9. točka) ter
- nabojnike za polavtomatsko dolgocevno strelno orožje s centralnim vžigom naboja, ki lahko sprejmejo več kot 10 nabojev (10. točka).

V trinajstem odstavku 58. člena WaffG pa je določeno, da je osebam, ki ob uveljavitvi tega zakona posedujejo prepovedano orožje iz točk 7–11 prvega odstavka 17. člena (torej tudi

polavtomatsko orožje z nabojniki, ki sprejmejo več kot 20 oz. 10 nabojev) še naprej dovoljena uporaba tega orožja, če ga v dveh letih od uveljavitve zakona prijavijo pristojnim organom. Za obe vrsti nabojnikov pristojni organ imetniku dovoli izjemo od prepovedi posedovanja in nošenja.

2.4.2 Hrvaška

Zakon o nabavi in posedovanju orožja državljanov v prvem odstavku 7. člena določa, kaj spada med prepovedano orožje. Med drugim je v to kategorijo uvrščeno ognjeno strelno orožje s središčno udarno iglo, in sicer:

- kratko orožje, ki omogoča izstreljevanje več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja, če nabojnik lahko sprejme več kot 20 nabojev in je vgrajen v orožje ali pa je zamenljiv;
- dolgo orožje, ki omogoča izstreljevanje več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja, če nabojnik lahko sprejme več kot 10 nabojev in je vgrajen v orožje ali pa je zamenljiv (7. točka).

Pred uveljavitvijo navedenega zakona je bil na Hrvaškem v veljavi Zakon o orožju,¹⁵ ki pa v okviru prepovedanega orožja kategorije A v 6. členu ni vseboval pravil glede števila nabojev v nabojniku.

V tej državi se po naših podatkih niso odločili za rešitev iz 7. člena Direktive (odstavek 4a.), torej za potrjevanje, obnavljanje ali podaljšanje dovoljenj, izdanih za polavtomatsko orožje, razvrščeno v točko 6, 7 ali 8 razreda A, za strelno orožje, ki je bilo razvrščeno v razred B in zakonito nabavljeno in registrirano pred 13. junijem 2017.

2.4.3 Italija

Zakonska uredba iz leta 2018, s katero je bila implementirana Direktiva (EU) 2017/853, poleg ostalih predpisov spreminja tudi zgoraj omenjeni zakon iz leta 1975, ki sicer ureja nadzor nad orožjem, strelivom in eksplozivnimi sredstvi.

V 2. členu navedenega zakona se je spremenilo število nabojev v prepovedanem orožju. Po novem je namreč določeno, da je (razen za vojaško orožje ali za orožje, namenjeno izvozu) prepovedano izdelovanje, uvažanje in prodaja mdr. polavtomatskega orožja, ki ima pritrjene ali zamenljive nabojnike z več kot 10 nabojev (velja za dolgo orožje) oziroma z več kot 20 nabojev (velja za kratko orožje). Poleg tega so izrecno prepovedani tudi vsi nabojniki.

Pred sprejemom navedene zakonske uredbe v letu 2018 je bila ta določba nekoliko drugačna, in sicer so bili prepovedani nabojniki z več kot 5 nabojev (za dolgo orožje) oziroma z več kot 15 nabojev (za kratko orožje).

V petem odstavku 12. člena navedene zakonske uredbe iz leta 2018 je določeno, da za vse tiste, ki so na dan 13. junija 2017 (dan uveljavitve Direktive (EU) 2017/853) zakonito posedovali orožje iz četrtega odstavka tega člena, torej nevarno orožje in nabojnike iz točk 6 in 7 Priloge 1 Direktive (tudi polavtomatsko orožje z nabojniki, ki lahko vsebujejo večje število nabojev), še naprej velja prejšnja ureditev.

2.4.4 Nemčija

V četrtem odstavku 1. člena WaffG je določeno, da se celotna materija v zvezi z opredelitvijo pojmov nahaja v prilogi št. 1 (*Anlage 1*) tega zakona. V oddelku št. 3 navedene priloge je določena uvrstitev strelnega orožja in streliva v kategorije od A do D v skladu z evropsko

¹⁵ *Zakon o orožju (NN 63/07, 146/08 in 59/12)*. Osnovna verzija je dostopna na spletni strani https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_63_1959.html.

zakonodajo. V kategoriji A (prepovedano orožje) je z novelo (3. *WaffRÄndG*) mdr. dodana tudi točka 1.7, ki določa, da med prepovedano orožje spada polavtomatsko strelno orožje s centralnim vžigom naboja, in sicer:

- kratko strelno orožje, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 21 strellov, vgrajeni ali snemljivi nabojnik pa lahko sprejme več kot 20 nabojev (podtočka 1.7.1) ali
- dolgo strelno orožje, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 11 strellov, vgrajeni ali snemljivi nabojnik pa lahko sprejme več kot 10 nabojev (podtočka 1.7.2).

Pred sprejetjem novele glede števila nabojev v nabojniku v okviru kategorije A ni bilo posebnih pravil.

Prehodne določbe novele (osemnajsti odstavek noveliranega 58. člena) pa omogočajo imetnikom še nadaljnje posedovanje določenih vrst nevarnega orožja (tudi v zvezi z večjim številom nabojev v nabojniku), če je bilo to orožje pridobljeno pred uveljavitvijo Direktive (EU) 2017/853, torej pred 13. junijem 2017. Za tovrstno orožje, ki je bilo pridobljeno po tem datumu, velja možnost prijave oziroma oddaje do 1. septembra 2021.

2.4.5 Portugalska

V drugem odstavku leta 2019 noveliranega 3. člena Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva so pri prepovedanem orožju kategorije A dodane nove točke, med drugim tudi:

- točka ag), ki govori o kratkem polavtomatskem orožju s centralnim vžigom naboja, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 21 strellov, pri čemer vgrajeni ali snemljivi nabojnik lahko sprejme več kot 20 nabojev, ter
- točka ah), ki govori o dolgem polavtomatskem orožju s centralnim vžigom naboja, iz katerega se brez ponovnega polnjenja lahko sproži več kot 11 strellov, pri čemer vgrajeni ali snemljivi nabojnik lahko sprejme več kot 10 nabojev.

Pred sprejetjem novele pa na Portugalskem ni bilo kakih posebnih pravil glede števila nabojev v nabojniku v okviru orožja iz kategorije A.

V okviru prehodnih določb člen 112.º-A noveliranega zakona določa, da se orožje, ki ga novi zakon uvrsti v drugo kategorijo kot prej, lahko uporablja in hrani samo pod pogoji, določenimi v novem zakonu. Če imetnik prekategoriziranega orožja le-tega ne more uporabljati v skladu z zakonom, ima na voljo rok 6 mesecev, da ga proda ali deaktivira, sicer se razglasi za izgubljeno v korist države, kar bi po naši oceni lahko pomenilo, da ga država odvzame.

2.4.6 Romunija

Podobno kot v drugih prikazanih državah tudi v Romuniji priloga Zakona št. 196 z dne 31. oktobra 2019 v kategorijo A, ki obsega nevarno orožje, po novem uvršča mdr. polavtomatsko orožje s centralnim vžigom naboja, ki ima pritrjene ali zamenljive nabojnike z več kot 10 nabojev (dolgocevno orožje) oziroma z več kot 20 nabojev (kratkocevno orožje).

Pred sprejetjem navedenega zakona pa za orožje, ki je uvrščeno v kategorijo A, ni bilo posebnih pravil glede količine nabojev v nabojnikih.

V členu IV navedenega zakona je tudi določeno, da morajo osebe, ki posedujejo določeno orožje iz kategorije A (mdr. tudi polavtomatsko z večjimi nabojniki in same nabojnike) v 3 mesecih od uveljavitve tega zakona oddati to orožje in nabojnike pristojnim organom. Možna je tudi predelava ali deaktiviranje.

2.5 Pravila glede uporabe orožja, ki ga mentor da svojemu učencu

Po predlogu novele naj bi se v dopolnjenem 44. členu ZOro-1, katerega naslov naj bi se sicer po novem glasil »Posojanje orožja in dajanje orožja v uporabo«, v petem odstavku dodal nov drugi stavek, ki naj bi se glasil: »Pod pogoji iz prejšnjega stavka lahko da lovskemu pripravniku v uporabo lovsko orožje tudi njegov mentor.«. Lovski pripravnik še nima orožne listine. Sedanji peti odstavek navedenega člena pa se glasi: »*Lovske organizacije, ki upravljajo lovišče, lahko dajo posameznikom v uporabo lovsko orožje za čas trajanja lova na območju tega lovišča in pod njenim nadzorom.*« (glej predlog novele ZOro-1). Podobna sprememba glede odstopanja orožja s strani mentorja športnim strelcem začetnikom ni predvidena.

2.5.1 Avstrija

V zvezi z možnostjo dajanja orožja v uporabo, ko bi npr. mentor posodil svoje orožje učencu oz. pripravniku, ki še nima ustrezne orožne listine, v WaffG nismo zasledili nobenih podatkov. V zakonu je sicer več členov, ki se nanašajo na prenos strelnega orožja oz. dajanje v uporabo (kot npr. 28. člen za orožje kategorije B), vendar pa se v vseh primerih na strani prejemnika orožja zahteva posedovanje ustrezne orožne listine.

2.5.2 Hrvaška

V 36. in 37. členu hrvaškega Zakona o nabavi in posedovanju orožja državljanov je urejeno posojanje orožja. Posoditi je mogoče orožje za lov in šport. Orožje je mogoče posoditi samo osebam, ki imajo orožni list za tako vrsto orožja ali dovoljenje za njegovo nabavo, poleg tega pa tudi tujcu, ki ima lovsko izkaznico za tujca, ne glede vrsto orožja.

Izjemoma lahko športne strelske organizacije posodijo orožje svojim članom, ki nimajo orožnega lista ali dovoljenja za nabavo orožja. O tem izdajo posameznemu članu, ki mu posodijo orožje, posebno potrdilo. Pred posojanjem morajo obvestiti krajevno pristojni policijski urad, ki preveri, če član strelske organizacije izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 11. člena zakona (starost 18 let in aktivno sodelovanje na strelskih tekmovanjih).

V navedenih členih in tudi v drugih členih zakona pa nismo zasledili nobene določbe, ki bi omogočala, da bi mentor kot posameznik posodil orožje oziroma ga dal v uporabo članu strelskega društva ali lovskemu pripravniku.

2.5.3 Italija

Po pregledu italijanske zakonodaje s področja posedovanja in uporabe strelnega orožja nismo našli primerov, ko bi bilo možno dajanje orožja v uporabo oz. posojanje orožja s strani mentorja pripravniku ali učencu, ki še nima orožne listine. V 22. členu navedenega zakona iz leta 1975 so sicer mdr. navedeni pogoji za brezplačno posojanje orožja (*comodato di armi*), vendar pa ni nobene izrecne navedbe v zvezi s posojanjem orožja s strani mentorja učencu. Na splošno ta člen sicer določa prepoved posojanja strelnega orožja, z izjemo uporabe v okviru umetniškega ustvarjanja, športnega streljanja ali lova.

2.5.4 Nemčija

Tudi v Nemčiji po naših informacijah načeloma ni možnosti, da bi imetnik orožne listine odstopil svoje orožje nekemu, ki te orožne listine še ne poseduje. 34. člen WaffG, ki med drugim govori o možnosti odstopanja orožja drugim osebam, namreč v prvem odstavku določa, da se orožje lahko odstopa samo upravičenim osebam. Navedeno po naši oceni velja tudi za športne strelce.

2.5.5 Portugalska

V členu 38.º leta 2019 noveliranega 3. člena Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva je opredeljeno prenašanje orožja na drugega zaradi izposoje. Možno je posojanje orožja iz kategorij B, C in D, torej ne prepovedanega orožja. Namen posojanja je lahko lov, lovski trening, športno streljanje na tekmovanju ali trening športnega streljanja. Prejemnik orožja mora biti po zakonu upravičen do posedovanja orožja. Izposajo orožja je treba v elektronski obliki prijaviti policiji, ki mora o izdaji dovoljenja odločiti v 48 urah. Poleg ostalega je vlogi treba priložiti dokazilo, da ima prejemnik orožja dovoljenje za ustrezno kategorijo orožja ali ustrezno dovoljenje za lov (za tujce).

Iz navedenega je po naši oceni mogoče razbrati, da ni mogoče posojanje orožja s strani mentorja njegovemu učencu, ki še nima ustrezne orožne listine.

2.5.6 Romunija

Zakon št. 295/2004 o režimu orožja in streliva v 38. členu določa, da lahko imetnik pravice do nošenja in uporabe lovskega orožja začasno odstopi svoje orožje v uporabo drugi osebi, ki pa ima tudi dovoljenje za nošenje in uporabo lovskega orožja. Lahko ji odstopi enega ali več kosov lovskega orožja s pripadajočim strelivom v mejah, določenih s predpisi o lovu. Orožje se ne sme odstopati drugi osebi v zastavo ali zaradi kake druge oblike jamstva.

Navedeno pomeni, da je v Romuniji posoja mogoča samo pri lovskem orožju, pa še v tem primeru samo osebi, ki poseduje ustrezno orožno listino.

III ZAKLJUČEK

Glede **implementacije Direktive (EU) 2017/853** je iz tega pregleda razvidno, da je bila izvedena v vseh šestih prikazanih državah, v Republiki Sloveniji pa še ne. V posameznih državah so postopek opravili v obliki novele zakonov, ki urejajo orožje oz. njegovo nabavo in posedovanje. V **Italiji** je Zakonska uredba št. 104 spremenila in dopolnila določbe skupaj devetih predpisov, od katerih je najstarejše in najpomembnejše Enotno besedilo zakonov o javni varnosti (TULPS) iz leta 1931, na **Portugalskem** pa je zadevna sprememba zakona novelirala še dva predpisa s področja delovanja občinske policije oz. mestnega redarstva.

V zvezi z **upravičenimi razlogi za izdajo orožne listine iz razloga športa** je po novelirani Direktivi športnim strelcem ob izpolnjevanju določenih pogojev (članstvo v priznani strelski organizaciji, redna vadba in zadostno število tekmovanj) mogoče izdati orožno listino za določeno orožje iz kategorije A Direktive, torej za prepovedano orožje za civilne namene. S tem namenom je v predlogu novele slovenskega ZOro-1 predviden nov 17.a člen. V **Avstriji** lahko pristojni urad dovoli izjeme glede pridobivanja orožja iz kategorije A, če je prosilec zanesljiva oseba, je dopolnil 21 let starosti in izkaže pretežno upravičen interes. Če ima prosilec veljavni pravni naslov za posedovanje strelnega orožja iz kategorije B, se mu lahko na posebno zahtevo zaradi ukvarjanja s strelskim športom dovoli izjema glede nakupa, posedovanja in pod določenimi pogoji tudi nošenja določenega orožja iz kategorije A. Na **Hrvaškem** ni nobene zakonske določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za orožje iz kategorije A, tudi če bi za to obstajal upravičen razlog. V **Italiji** je dovoljena nabava in posedovanje orožja iz točk 6 in 7 Priloge 1 Direktive športnim strelcem, včlanjenim v strelske športne zveze, priznane s strani italijanskega olimpijskega komiteja, nadalje strelcem, včlanjenim v strelske športne zveze drugih držav članic EU, članom državne zveze za streljanje v tarčo ter članom amaterskih združenj za streljanje v tarčo, ki so včlanjena v italijanski olimpijski komite. V **Nemčiji** med spremembami WaffG po naši oceni ni nobene take, ki bi jim po novem omogočala tudi nabavo in posest prepovedanega orožja iz kategorije A iz razloga športa. Na **Portugalskem** novela Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja

in streliva določa, da se športnim strelcem lahko dovoli nabava, posedovanje, uporaba in nošenje orožja ter dodatkov k orožju, pri čemer gre za nekatere vrste prepovedanega orožja kategorije A. Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati športni strelci, pa podrobno določa poseben zakon. Med drugim so v tem zakonu določeni pogoji glede obveznega članstva v strelskih organizacijah, priznanih s strani portugalskega olimpijskega komiteja, glede obvezne udeležbe na strelskih tekmovanjih itd. V **Romuniji** ni bilo mogoče najti zasledili nobene določbe, ki bi športnim strelcem omogočala izdajo orožne listine za katerokoli orožje iz kategorije A v primeru upravičenega razloga.

Uporaba moderatorjev zvoka oz. dušilcev je v Sloveniji prepovedana, čeprav obstajajo nekateri predlogi za to, da bi se uporaba dušilcev dovolila, predvsem zaradi zaščite sluha. V **Avstriji** je uporaba dušilcev zvoka na strelnem orožju načeloma prepovedana. Obstajata pa dve izjemi: za delojemalce, ki pretežni del delovnega časa izvajajo odstrel divjačine in škodljivcev, pri čemer je uporaba dušilcev zvoka za strelno orožje kategorije C namenjena zaščiti njihovega zdravja v skladu z delovnopravno zakonodajo, ter za imetnike veljavne lovske izkaznice, če redno izvajajo lov. Če je imetniku lovske izkaznice le-ta odvzeta ali če preneha njena veljavnost, mora dušilec v šestih mesecih predati osebi, ki je upravičena do njegove uporabe. Na **Hrvaškem** so dušilci zvoka na strelnem orožju prepovedani. Enako velja za sestavne dele dušilcev. Prepoved izdelovanja, uvažanja in prodaje vseh naprav, ki so izdelane ali preurejene za zadušitev zvoka, ki nastane pri streljanju, velja tudi v **Italiji**, vendar tam velja pravilo, da se lahko dušilci, ki so jih imeli lastniki v posesti do 4. novembra 2013, še naprej posedujejo, uporabljajo ter prenašajo med posamezniki. V **Nemčiji** je uporaba dušilcev zvoka dovoljena izključno skupaj z orožjem, ki je namenjeno za lov in mora biti dolgocevnostno ter s centralnim vžigom naboja. Uporaba je dovoljena le v okviru samega lova ali vadbenega streljanja. Na **Portugalskem** novela Zakona iz leta 2006 o pravnem režimu orožja in streliva spreminja prej absolutno prepoved uporabe dušilcev, saj določa, da so prepovedani le tisti dušilci in moderatorji zvoka, ki niso homologirani ali pa zadušijo več kot 50 dB zvoka. V **Romuniji** pa zakon določa, da je fizičnim in pravnim osebam prepovedana nabava, hranjenje, uporaba, uvoz ipd. določenih vrst orožja in opreme, ki spada med vojaško in sorodno orožje ter opremo, kar velja tudi za dušilce. Omejitev pa ne velja za javne ustanove na področjih obrambe, javnega reda in nacionalne varnosti.

V zvezi s **spreminjanjem pravil glede maksimalnega števila nabojev v nabojniku** predlog novele ZOro-1 vsebuje v okviru prepovedanega orožja kratkocevnostno strelno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 21 nabojev brez ponovnega polnjenja z integralnim nabojnikom za več kot 20 nabojev ali se vanj vstavi menjalni nabojnik ali drug vir nabojev za več kot 20 nabojev, ter dolgocevnostno strelno orožje, ki omogoča izstrelitev več kot 11 nabojev brez ponovnega polnjenja z integralnim nabojnikom za več kot deset nabojev ali se vanj vstavi menjalni nabojnik ali drug vir nabojev za več kot deset nabojev. Obstoječi zakon za prepovedano orožje v okviru kategorije A ne vsebuje pravil glede števila nabojev v nabojniku. Predlog novele tudi predvideva, da morajo imetniki orožnih listin, izdanih za polavtomatsko orožje, ki je razvrščeno v kategorijo A in je bilo pred novelo razvrščeno v kategorijo B, pri pristojnem organu vložiti vlogo za razvrstitev orožja v kategorije v skladu s spremenjenim 3. členom zakona, v vsakem primeru pa v treh letih od uveljavitve tega zakona ali istem roku zaprositi za izdajo dovoljenja za zbiranje orožja ali orožje odsvojiti ali pridobiti potrdilo o onesposobitvi orožja. Če je bil vpis tega orožja v orožne listine opravljen pred 13. junijem 2017 ali če imetnik izpolnjuje pogoje iz 17.a člena zakona (športni strelci), se vlogi za razvrstitev orožja ugotovi, pristojni organ pa v orožno listino in v evidence vpiše spremembo kategorije. V **Avstriji** do sprejetja novele WaffG ni vseboval pravil glede števila nabojev v nabojniku. Z novelo pa je bilo določeno, da prepoved velja za polavtomatsko kratkocevnostno strelno orožje s centralnim vžigom naboja in vgrajenim ali snemljivim nabojnikom, ki lahko sprejme več kot 20 oz 10 nabojev, pa tudi za vse zadevne nabojnike. Osebam, ki ob uveljavitvi tega zakona posedujejo prepovedano orožje, je še naprej dovoljena uporaba tega orožja, če ga v dveh letih od uveljavitve zakona prijavijo pristojnim organom. Na **Hrvaškem** velja podobna ureditev, kot je predvidena tudi v naši državi, pred uveljavitvijo zakona pa je bil

veljavi Zakon o orožju, ki pa v okviru prepovedanega orožja kategorije A v 6. členu ni vseboval pravil glede števila nabojev v nabojniku. V **Italiji** se je se je spremenilo število nabojev v prepovedanem orožju. Po novem je namreč določeno, da je prepovedano izdelovanje, uvažanje in prodaja mdr. polavtomatskega orožja, ki ima pritrjene ali zamenljive nabojnike z več kot 10 oziroma z več kot 20 nabojev. Poleg tega so izrecno prepovedani tudi vsi nabojniki. Pred sprejemom navedene zakonske uredbe v letu 2018 pa je bila ta določba nekoliko drugačna, in sicer so bili prepovedani nabojniki z več kot 5 nabojev (za dolgo orožje) oziroma z več kot 15 nabojev (za kratko orožje). Za vse tiste, ki so na dan 13. junija 2017 zakonito posedovali nevarno orožje in nabojnike iz točk 6 in 7 Priloge 1 Direktive, še naprej velja prejšnja ureditev. V **Nemčiji** se celotna materija v zvezi z opredelitvijo pojmov nahaja v prilogi št. 1 WaffG. Opredelitev nevarnega orožja je podobna kot v drugih državah, pred sprejetjem novele pa glede števila nabojev v nabojniku v okviru kategorije A ni bilo posebnih pravil. Prehodne določbe novele omogočajo imetnikom še nadaljnje posedovanje določenih vrst nevarnega orožja, če je bilo to orožje pridobljeno pred 13. junijem 2017. Za tovrstno orožje, ki je bilo pridobljeno po tem datumu, pa velja možnost prijave oziroma oddaje do 1. septembra 2021. Na **Portugalskem** tudi velja podobna opredelitev prepovedanega (dolgega ali kratkega) polavtomatskega orožja s centralnim vžigom naboja, pri čemer vgrajeni ali snemljivi nabojnik lahko sprejme več kot 20 oz. 10 nabojev. Pred sprejetjem novele tudi v tej državi ni bilo kakih posebnih pravil glede števila nabojev v nabojniku v okviru orožja iz kategorije A. V okviru prehodnih določb novelirani zakon določa, da se orožje, ki ga novi zakon uvrsti v drugo kategorijo kot prej, lahko uporablja in hrani samo pod pogoji v novem zakonu. Če imetnik prekategoriiranega orožja le-tega ne more uporabljati v skladu z zakonom, ima na voljo rok 6 mesecev, da ga proda ali deaktivira, sicer se razglasi za izgubljeno v korist države. Podobno velja tudi v **Romuniji**, kjer novi zakon določa, da morajo osebe, ki posedujejo določeno orožje iz kategorije A (mdr. tudi polavtomatsko z večjimi nabojniki in same nabojnike) v 3 mesecih od uveljavitve tega zakona oddati to orožje in nabojnike pristojnim organom.

V zvezi z **uporabo orožja, ki ga mentor da svojemu učencu**, je v noveli ZOro-1 predvidena možnost, lahko lovskemu pripravniku da v uporabo lovsko orožje tudi njegov mentor, pri čemer ta lovski pripravnik še nima orožne listine. Podobna sprememba glede odstopanja orožja s strani mentorja športnim strelcem začetnikom ni predvidena. V **Avstriji** v zvezi z možnostjo dajanja orožja v uporabo, ko bi npr. mentor posodil svoje orožje učencu oz. pripravniku, ki še nima ustrezne orožne listine, v WaffG ni podatkov. V vseh primerih odstopanja orožja se na strani prejemnika zahteva posedovanje ustrezne orožne listine. Na **Hrvaškem** je mogoče posoditi orožje za lov in šport. Orožje je mogoče posoditi samo osebam, ki imajo orožni list za tako vrsto orožja ali dovoljenje za njegovo nabavo, poleg tega pa tudi tujcu, ki ima lovsko izkaznico za tujca, ne glede vrsto orožja. Ni pa omogočeno, da bi mentor kot posameznik posodil orožje oziroma ga dal v uporabo članu strelskega društva ali lovskemu pripravniku. V **Italiji** tudi ni zaslediti primerov, ko bi bilo možno dajanje orožja v uporabo oz. posojanje orožja s strani mentorja pripravniku ali učencu, ki še nima orožne listine. Določeni so sicer pogoji za brezplačno posojanje orožja (*comodato di armi*), vendar pa ni nobene izrecne navedbe v zvezi s posojanjem orožja s strani mentorja učencu. V **Nemčiji** po naših informacijah ravno tako načeloma ni možnosti, da bi imetnik orožne listine odstopil svoje orožje nekemu, ki te orožne listine še ne poseduje. Orožje se v skladu z WaffG lahko odstopa samo upravičenim osebam. Na **Portugalskem** je V noveliranem zakonu opredeljeno prenašanje orožja na drugega zaradi izposoje. Namen posojanja je lahko lov, lovski trening, športno streljanje na tekmovanju ali trening športnega streljanja. Prejemnik orožja mora biti po zakonu upravičen do posedovanja orožja. Izposoja orožja je treba v elektronski obliki prijaviti policiji. Vlogi je treba priložiti dokazilo, da ima prejemnik orožja dovoljenje za ustrezno kategorijo orožja ali ustrezno dovoljenje za lov. Iz navedenega je mogoče razbrati, da ni mogoče posojanje orožja s strani mentorja njegovemu učencu, ki še nima ustrezne orožne listine. V **Romuniji** zakon določa, da lahko imetnik pravice do nošenja in uporabe lovskega orožja začasno odstopi svoje orožje v uporabo drugi osebi, ki pa ima

tudi dovoljenje za nošenje in uporabo lovskega orožja. To pomeni, da je v Romuniji posoja mogoča samo pri lovskem orožju, pa še to samo osebi, ki poseduje ustrezno orožno listino.

Pripravil:

Janez Blažič

Literatura in viri:

- Änderung des Waffengesetzes 1996; BGBl. I Nr. 97/2018. Spletna stran: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblAuth/BGBLA_2018_I_97/BGBLA_2018_I_97.html (februar 2020).
- Decreto legislativo 10 agosto 2018, n. 104; Attuazione della direttiva (UE) 2017/853 del Parlamento europeo e del Consiglio, del 17 maggio 2017, che modifica la direttiva 91/477/CEE del Consiglio, relativa al controllo dell'acquisizione e della detenzione di armi. Spletna stran: <https://www.normattiva.it> (marec 2020).
- EUR-Lex, Dokument 32017L0853. Spletna stran: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/NIM/?uri=CELEX%3A32017L0853> (februar 2020).
- Lege nr. 196 din 31 octombrie 2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor. Spletna stran: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/219433> (marec 2020).
- Legge 18 aprile 1975, n. 110; Norme integrative della disciplina vigente per il controllo delle armi, delle munizioni e degli esplosivi. Spletna stran: <https://www.normattiva.it> (marec 2020).
- Lei n.º 5/2006 - Diário da República n.º 39/2006, Série I-A de 2006-02-23; Regime jurídico das armas e suas munições. Spletna stran: https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada-/lc/57453375/202002211032/57453560/exportPdf/normal/1/cacheLevelPage?LegislacaoConsolidada_WAR_drefrontofficeportlet_rp=diploma (marec 2020).
- Lei n.o 42/2006 de 25 de Agosto Estabelece o regime especial de aquisição, detenção, uso e porte de armas de fogo e suas munições e acessórios destinadas a práticas desportivas e de colecionismo histórico-cultural. Spletna stran: <https://dre.pt/application/conteudo/540663> (marec 2020).
- Lei n.º 50/2019 de 24 de julho; Sexta alteração à Lei n.º 5/2006, de 23 de fevereiro, que aprova o regime jurídico das armas e suas munições, transpondo a Diretiva (UE) 2017/853 do Parlamento Europeu e do Conselho, de 17 de maio de 2017, primeira alteração à Lei n.º 19/2004, de 20 de maio, sobre a revisão da lei quadro que define o regime e forma de criação das polícias municipais, e primeira alteração ao Decreto -Lei n.º 239/2009, de 16 de setembro, que estabelece os direitos e os deveres dos agentes de polícia municipal. Spletna stran: <https://dre.pt/application/file/a/123437134> (marec 2020).
- Novela nemškega WaffG v uradnem listu. Spletna stran: https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav#_bgbl_%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl120s0166.pdf%27%5D_1582893880317 (februar 2020).
- Predlog novele ZOro-1. Informacijski sistem Državnega zbora v okolju Lotus Notes.
- Testo unico delle leggi di pubblica sicurezza approvato con Regio decreto 18 giugno 1931, n. 773. Spletna stran: <https://www.normattiva.it> (marec 2020).
- Waffengesetz 1996 – WaffG. Spletna stran: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10006016> (februar 2020).
- Waffengesetz (WaffG). Spletna stran: http://www.gesetze-im-internet.de/waffg_2002/WaffG.pdf (februar 2020).
- Wikipedia: Jagdschein. Spletna stran: <https://de.wikipedia.org/wiki/Jagdschein#Jugendjagdschein> (marec 2020).
- Wikipedia, Silenziatore (armi). Spletna stran: [https://it.wikipedia.org/wiki/Silenziatore_\(armi\)](https://it.wikipedia.org/wiki/Silenziatore_(armi)) (marec 2020).
- Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 094/2018). Spletna stran: <https://www.zakon.hr/z/1161/Zakon-o-nabavi-i-posjedovanju-oru%C5%BEja-gra%C4%91ana> (februar 2020).
- Zakon o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09). Spletna stran: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1440> (februar 2020).
- Zakon o orožju (NN 63/07, 146/08 in 59/12). Spletna stran: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_63_1959.html (februar 2020).
- Zakon št. 295/2004 o režimu orožja in streliva. Spletna strani: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/219212> (marec 2020).